

Unitat 12. El lèxic

1. Vocabulari

El cos humà		
El cap	La barbeta	El canell
El cervell	La pell	La mà
Els cabells	L'engonal	El palmell
El pel (els pèls)	El penis	El puny
La ratlla / la clenxa	La vagina	El dit
El serrell	Els malucs / el costat	Els artells
El front	Les cames	L'ungla
La cella	Les cuixes	El pit / el si
Les pestanyes	Els genolls	El melic / el llombrigol
L'ull	La canella	La panxa
L'orella	Les patilles	El ventre
El nas	La nou del coll	Els budells
La galta	El coll	El cor
La boca	El bescoll / el tos	Els pulmons
La llengua	L'esquena	L'estómac
La gola	L'espata	La cintura
El llavi	El múscle	El cul
La dent	El múscul	Les natges / les galtes del cul
Els incisius	El braç	El taló
El queixal (de l'enteniment)	L'aixela	El peu
Les genives	El colze	Els turmells
El bigot	El panxell / el tou de la cama	
La pereta		

Característiques

- ✓ els cabells: rulls (arissats), curts, estirats, llargs, llisos, ondulats...
- ✓ els ulls: grans, xicotets, redons, blaus, clars, foscos, marrons, castanys, negres, verds, grisos...
- ✓ el cap: gran, xicotet, redó, quadrat...
- ✓ la cara: redona, allargada, prima, llarga...
- ✓ la pell: llisa, rugosa, aspra, morena, pàl·lida, blanquinosa, groga...
- ✓ el front: ample, estret, arrugat...

Les relacions familiars		
Marit / muller	Cunyat / cunyada	Estat civil
Gendre / nora	Fill / filla (adoptat/da)	Casat/da
Exmarit / exmuller	Nét / néta	Divorciat/da
Home / dona	Avi / àvia (jaio / iaia)	Viudo/a
Padrastra / madrastra	Besavi / besàvia	Solter/a (fadrí/na)
Pare / mare	Rebesavi / rebesàvia	Separat/da
Padrí / padrina	Besnét / besnéta	Parella de fet
Fillol / fillola	Rebesnét / rebesnéta	
Oncle / tia	Nóvio / nóvia	
Nebot / neboda	Germà / germana	
Cosí / cosina	Germanastre / germanastra	
Sogre / sogra	Bessó / bessona	
Consogre / consogra	Orfe / òrfena	

L'oratge		
L'aiguaneu	La pedra	Els vents
La pluja	La pedregada	La tramuntana
La neu	La ventada	El gregal
El vent	La calda	El llevant
La boira	El tro	El xaloc
El ruixat / el xàfec	El núvol	El migjorn
La rosada	El llamp	El llebeig (garbí)
La calitja / la boirina		El ponent
La xafogor	Accions	El mestral
La tempesta	Ennuvolar-se	
El plugim	Tronar	
L'arc de Sant Martí	Plovisquejar	
La granissada	Pedregar	
La volva / el floc de neu	Llampegar	

Els jocs populars	
La milotxa / el catxerulo	Les cartes
Els escacs	El trencaclosques
Les dames	La nina
Les bales	El peluix
Les bitlles	La pilota
El sambori	El patinet
El dòmino	El titella
La corda	Fet i amagat
Les baldufes	Tocar i parar
El parxís	

L'habitatge		
La casa	El bany	El menjador i el dormitori
La cambra	El bany	L'armari
El celobert/el desllunat	La bàscula	La cadira
La cuina	La banyera	La cadira de braços / la butaca
El despatx / l'estudi	El batidor / la pinta	El sofà
L'eixida	El raspall	El raspatller
El garatge	El bronzejador	La calaixera
Les golfes	La colònia	El coixí
L'habitació	L'esprai	La cortina
El menjador	L'estora	L'escriptori
El passadís / el corredor	La catifa	El gerro
El pati	El lavabo	La llar de foc
El rebedor / l'entradeta	La pica	Els llençols
El rebost	L'aixeta	El cobertor / el cobrellit
El dormitori	La mampara	El llit / el capçal / els peus
La sala d'estar	La màquina d'afaitar	La llitera
El soterrani	L'escuma	El matalàs
El terrat	La navalla	El llum (taula, articulat...)
La terrassa	El paper higiènic	La bombeta
La teulada	La pasta de les dents	La perxa
L'envà	El sabó / el xampú / el gel	El penjador / el penja-robes
La paret	La tovallola / el tovalloler	El prestatge / la lleixa
La xemeneia / el fumeral	El vàter	La prestatgeria
El balcó	El tamboret	La taula
La façana	L'espill	La tauleta de nit
La finestra / el finestral		El test
El sostre		El ventilador
El terra / el paviment / el sòl		El bressol
L'escala		El cendrer
L'escaló		El paraigüer
El replà		
La barana		
La biga		
El dipòsit		
El pany		

Cuina

El tovalló / el torcaboques	El casset / el cassó	La safata / la plàtera
El torcamans / el torcador	El bol	Les graelles
Les estovalles / el tapet	L'embut	El tirabuixó / el llevataps
La baieta	La tapadora	L'obrellandes
El drap	El setiet / els estalvis	El ratllador
La forqueta	El cullerot	L'obridor
La cullera	Les pinces	El saler
El ganivet	La botija	La sucrera
El got	La granera	Les setrilleres (el setrill)
El pitxer	El pal de fregar	La tassa
El porró	L'espolsador	El tassó
La botella	El recollidor	Les tisores
El plat (pla, fondo...)	El fregall	El trencaous
L'olla	L'escorredor	El pot
La paella	El lleixiu	La vaixela
La cassola	El poal	El fruiter
L'escuradents	El davantal	El canelobre

Electrodomètics

La ràdio	L'escalfador	Altres
El vídeo	El congelador	La cinta
La gravadora	La cafetera	El teclat
L'ordinador	El telèfon	L'endoll
La nevera / el frigorífic	El microones	El disquet
El ventilador	La torradora	La pel·lícula
La llavadora / la rentadora	El televisor	La pantalla
El llavaplat / el rentaplat	El tocadiscos	La palanca
L'assecadora	La càmera	La pila
El radiocasset	El radiador	El casset
El reproductor de CD	La planxa	El botó
El forn	L'assecador / l'eixugador	La bateria
La batedora	El fax	El disc (compacte)
L'aire condicionat	L'espremedora	

Alimentació			
Els fruites	Els llegums i els cereals	La carn	Els condiments
La bresquilla/el préssec	El fesol	El llom	La mantega
El raim	El pèsol	El pollastre	El pebre (roig...)
El codony	L'arròs	El conill	La canyella
La pruna	El blat	La cansalada	La mostassa
El meló d'aigua	El cigró	El pernil	L'espècia
El meló d'olor	La llentilla	La vedella	La nou moscada
La pera	La fava	El corder	El sucre
La poma	Les bajoques	El porc	La farina
La cirera	La dacsa / el panís	Els dolços i les llepolies	El julivert
La maduixa	El peix	La galeta	L'oli
La bacora	La tonyina	Els rotllets	El vinagre
La figa	El lluç	El bescurit	L'orenga
L'albercoc	El llucet	El flam	El safrà
El plàtan	La sardina	El caramel	La margarina
La pinya	L'aladroç	L'ensaïmada	Begudes
La nou	El bacallà / l'abadejo	El pastís	L'aigua
L'alvocat	El rap	La coca dolça	La cervesa
L'ametlla	El polp	El codonyat	La llet
La taronja	La sèpia	El torró	El te
La llima / el llimó	La clòtxina	El xocolate	El còctel
La nespra	L'anxova	El bombó	La llimonada
L'aranja	El calamar	El xurro	El vi
La carabassa	El moll	La mel	L'anís
Els hortalisses	Diversos	La crema	El conyac
La lletuga / l'enciam	L'amanida	El gelat	El cava
La creïlla	L'ou	La melmelada	El suc
La pebrera	La truita	Actes	El rom
Els espinacs	L'entrepà	Torrar	L'orxata
L'espàrrec	El sandvitx	Beure	La gasosa
El cogombre	Els fideus	Rostir	El xarop
La carxofa	El caldo	Cuinar	Infusions i cafés
La floricol	El formatge	Coure	La menta
El nap	La llet	Fregir	El polioli
L'albergínia	Les postres	Guisar	La til·la
albergina	L'oliva	Prendre	La camamilla
La ceba	El pinyol	Salpebrar	La sàlvia
El rave	El rovell	Condimentar	El timó
La bleda	La clara	Tallar	El café (sol, tallat, llarg, rebentat, del temps, granissat, descafeïnat)
La tomaca / la tomata	La polpa	Trossejar	
La safanòria	El companatge	Farcir	
Els alls		Enfarinar	
El xampinyó		Moldre	
Els bolets			
Els esclata-sangs			

- ✓ les celles: rosses, primes, poblades, juntes, espesses...
- ✓ les pestanyes: llargues, curtes...
- ✓ el nas: gran, xicotet, ample, estret, llarg, prim, aguilenc...
- ✓ la boca: gran, de rap, xicoteta, redona, torta...
- ✓ les dents: blanques, arrenclerades, grogues, lluentes, tortes, eixides...
- ✓ els llavis: fins, grossos, sensuals, rojos, molsuts, camosos, prims, tallats

La ciutat		
Localitzacions	Botigues	Serveis
El barri	El forn	L'ambaixada
El centre	La carnisseria	El banc
Els afores	La pastisseria	L'ajuntament
El raval	La gelateria	El cementeri
El carrer	La verduleria	L'hospital
El carreró	La fruiteria	El centre de salut
L'atzucac	L'estanc	L'ambulatori
L'avinguda	La farmàcia	El museu
El passeig	La ferreteria	La universitat
La travessia	La fusteria	La facultat
El passatge	La joieria	L'asil
La costera	La llibreria	El col·legi
La pujada	El magatzem	L'escola
La baixada	La merceria	Correus
La plaça	La pescateria	L'institut
L'esplanada	La perruqueria	El palau
La rambla	La rellotgeria	L'estació
Elements de carrer	La sabateria	La seu
La vorera	La sastreria	L'església
La cantonada	La taverna	La capella
El xamfrà	La xarcuteria	El temple
El semàfor	El quiosc	El tanatori
L'aparador	El mercat (la parada)	El teatre
L'illa de cases	La comissaria	L'escorxador
El cartell		El jutjat
El contenidor	Habitatges	La caserna
La paperera	El xalet	El cinema
El fanal	La casa	La cafeteria
El gual	La urbanització	El parc
La bústia	L'edifici	El jardí
La claveguera	L'apartament	El restaurant
El vianant	El bungalou	El poliesportiu
El pas de vianants	El pis	El port
La rasa		La presó
L'aparcament		El zoològic
El garatge		
La font		

Les malalties		
Malalties i lesions	Síntomes	Altres
El mal de cap (de panxa, de gola...)	L'afonia	La berruga
La grip	L'esternut	El blau / la blaüra
El refredat / el constipat	El restrenyiment	El bony
Les angines	La febre / la febra	La bambolla
L'al·lèrgia	Els mocs	La cremada
La càries	El gra	La ferida
La depressió	L'hemorràgia	La picada
La diabetis	La inflamació	El tall
La pigota / la verola	L'insomni	El pus
La rubèola	El mareig	El flegmó
El xarampió / la pallola	El singlot	La corfa
L'anèmia	La suor	L'atac
La coixesa	La tos	La crisi
La sordesa	El vòmit	El desmai
La ceguesa	Verbs	L'esquinç
La mudesa	Embenar	La llaga
La indigestió	Caure	La paràlisi
La bogeria	Emmalaltir	La bena
La pneumònia	Enguixar	El cotó
El còlic	Ingressar	La caiguda
	Rascar	El guix
	Sagnar	La llitera
	Esternudar	El malalt / la malalta
	Tossir	El termòmetre
	Mocar-se	La xeringa
	Tallar-se	La pindola
	Boçar / vomitar	El xarop
	Patir	La pastilla
		La farmaciola

Distribució del temps			
Dies de la setmana	Parts del dia	Mesos de l'any	Altres
Dilluns	El mati	Gener	Bixest
Dimarts	El migdia	Febrer	Nit de Cap d'Any
Dimecres	La vesprada	Març	Cap d'Any
Dijous	A poqueta nit	Abril	Nit de Nadal
Divendres	La nit	Maig	Nadal
Dissabte	La matinada	Juny	Demà
Diumenge		Juliol	Després-demà
Estacions de l'any		Agost	Ahur
Primavera		Setembre	Després-ahir
Estiu		Octubre	
Tardor		Novembre	
Hivern		Desembre	

Les professions		
Actor / actriu	Llevador / llevadora	D'altres
Administratiu / administrativa	(comare)	La llenya
Advocat / advocada	Mag / maga	El foc
Aparellador / aparelladora	Mestre / mestra	La pissarra
Arquitecte / arquitecta	Mestressa / amo de casa	El clarió
Astròleg / astròloga	El / la massatgista	L'esborrador
Auxiliar (de vol) / hostessa	Metge / metgessa	Els fulls
Ballari / ballarina	Notari / notària	El regle
Biòleg / biòloga	Pastisser / pastissera	El retolador
Bomber / bombera	Pallasso / pallassa	El llapis
Cambrer / camblera	Perruquer / perruquera	El bolígraf
Carnisser / carnissera	Pescater / pescatera	La cartolina
Carter / cartera	Pescador / pescadora	La paperera
Cirurgià / cirurgiana	Pintor / pintora	La motxilla
Cuiner / cuinera	Psicòleg / psicòloga	L'arxivador
Dependent / dependenta	Psiquiatre / psiquiatra	El bloc de notes
Detectiu / detectiva	Professor / professora	El rebut
Dissenyador / dissenyadora	Sabater / sabatera	L'encàrrec
El / la cantant	Sastre / sastressa	La comanda
El / la conserge	Secretari / secretària	La clau anglesa
El / la dentista	Venedor / venedora	Les tenalles
L'esportista	Veterinari / veterinària	L'aixada
El / la llenyataire		El cabàs
El / la periodista		La destral
El / la policia		La navalla
El / la taxista		La xarxa
Enginyer / enginyera		La canya
Farmacèutic / farmacèutica		La barca
Fornet / fornera		L'arruixadora
Fuster / fustera		El test
Infermer / infermera		La llavor
Jardiner / jardinera		El pinzell
Jutge / jutgessa		El plànol
L'informàtic / la informàtica		El xiulet
Llanterner / llanternera		Les manilles
Llaurador / llauradora		La fusta
		El compte

Rroba				
Els pantalons	Calçat	Complements	Altres	Colors
La falda	Les sabates	Els guants	El davantal	Lila
La brusa	Les sabatilles	La bufanda	La butxaca	Morat / morada
La camisa	Les espadenyes	El mocador	La màniga	Roig / roja
La camiseta	Els mocasins	La corretja	El barnús	Vermell / vermella
La samarreta	Les botes	El cinturó	El trau	Blau / blava
El vestit	Els socs	Els tirants	La taca	Rosa
La granota	Les sandàlies	Els botons de	Els bolquers	Ocre
La disfressa	Les xanquetes	puny	La cremallera	Carabassa
L'uniforme	Característiques	El barret	Folrat / da	Castany / castanya
El jupetí / l'armilla	Fosc // obscur	La gorra	Cosit / da	Verd / verda
El jersei	Clar / clara	El casc	Descosit / da	Negre / negra
L'abric	Cridaner / cridanera	Les ulleres	Esgarrat / da	Gris / grisa
La gavardina	Lluent	Les arracades	Esfilagarsat / da	Groc / groga
Roba íntima	Mat	La bossa de	Descolorit / da	Blanc / blanca
Els calcetins	Verbs	mà	Tenyit / da	
Les calces	Posar	La polsera	Apedaçat / da	
Els peücs	Llevar	El braçalet	Fil i agulla	
Les bragues	Vestir	El collar	De pell	
Els calçotets	Desvestir	La corbata	De llana	
L'eslip	Portar / dur	El paraigua	De vellut	
Els sostenidors	Cordar	El rellotge	De cotó	
El camisó	Discordar		De taló	
El pijama	Emprovar		De coll alt	
El banyador	Acurtar			
La faixa	Allargar			
	Foradar			

Flora i fauna		
L'àguila	L'escurçó	Els arbres i les mates
El voltor	El fardatxo	El xop
El falcó	La sargantana	L'alzina
La cigonya	El cocodril	L'avet
La gavina	El caragol	L'esbarzer
El búfal	La rata	El xiprer
La mona	El talp	El llorer
L'elefant	El ratolí	L'om
El lleó	El porc	El pi
L'ós	El porc senglar	El roure
La formiga	La cadenera	El surer
L'alacrà	El teuladi	El til·ler
L'ànec	L'orçoneta	L'espigol
El gall	El colom	El timó / el tomello
El titot / el paó	El mussol	La gespa
El corder	La rata penada	El romani
La cabra	El lloro	Les flors
El gat	El cuc	L'assutzena
El gos	La palometa (la papallona)	El clavell
El llop	El grill	La clavellina
La llebre	L'abella	El crisantem
El conill	La panerola	La dàlia
La rabosa / el rabosot	La marieta	La rosella
El bou	La cuca de llum	El gerani
La vaca	El polp	El gessami
L'esquirol	El saltamartí / la llagosta	El lliri
L'estruc	El borinot	La margarida
L'aranya	El lleopard	El nard
L'ase	D'altres	L'orquídia
El cavall	Les urpes	La rosa
L'egua	El bec	La tulipa
El cérvol	La ploma	
La zebra	La pota	
El tauró	La cua	
La balena	Les banyes	
El dofí	La gàbia	
La granota	L'estable	
El gripau	El pinso	
La cullereta	El cadell	
La truita de riu	El cau	
La serp		
La colobra		

Accions quotidianes			
Accelerar	Descansar	Passar	Àats
Acceptar	Desxifrar	Passejar	Menjar
Aclarir	Dibuixar	Penjar	Desdejunar-se
Acollir	Dirigir	Pessigar	Esmorzar
Aconseguir	Disfressar-se	Plorar	Dinar
Acostar / apropar	Dissenyar	Practicar	Berenar
Acostumar-se	Distraure	Prendre (el sol, la fresca...)	Sopar
Afalagar	Divertir-se	Qualificar	Ressopar
Ajornar	Dormir	Rebre	Neteja de la casa
Ajudar	Dubtar	Rebutjar	Agranar
Alçar-se	Eixir	Recomanar	Arruixar
Allunyar-se	Embolicar	Relaxar	Cuinar
Amagar	Encendre	Retardar	Escurar
Amoïnar	Envellir	Rosegar	Fregar
Anar	Escoltar	Segrestar	Llavar / rentar
Angoixar	Escriure	Sentir	Netejar
Aprofitar	Espentar	Somniar	Ordenar
Arribar	Estudiar	Suar	Higiene personal
Arrossegar	Esvarar-se	Succeir	Afaitar-se
Aturar-se	Faltar	Telefonar	Banyar-se
Avergonyir	Fitxar	Tornar	Depilar-se
Avorrir-se	Fixar	Trair	Dutxar-se
Ballar	Fer (esport, faena...)	Traure	Eixugar-se
Barallar-se	Fumar	Travessar	Ensabonar-se
Bufar	Gitar-se	Treballar	Maquillar-se
Buidar	Guanyar	Triar	Pentinar-se
Caminar	Jugar	Trobar-se	Raspallar-se
Començar	Llegir	Veure	Embrutar-se
Córrer	Marejar	Viatjar	
Contar	Menysprear	Viure	
Comptar	Moure	Voler	
Cridar	Nugar		
Deixar	Oblidar		
Demandar	Obrir		